

Số: 10/2023/QĐST - VDS

Đồng Hới, ngày 14 tháng 11 năm 2023.

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Tuyết Minh

Thư ký phiên họp: Bà Trần Thị Hòa – Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới tham gia phiên họp: Bà Võ Thị Hoàng Mai - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 11 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 88/2023/TLST - VDS ngày 04 tháng 10 năm 2023 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 183/2023/QĐST-VDS ngày 03 tháng 11 năm 2023, giữa:

- *Người yêu cầu:* Bà Trần Thị Kim Q, sinh năm: 1962; địa chỉ: Thôn T, xã T, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình. Có mặt

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Anh Lê Văn H, sinh năm: 1991; địa chỉ: Thôn T, xã T, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình. Vắng mặt.

2. Chị Lê Thị H1, sinh năm: 1986; địa chỉ: Số I L, phường T, thành phố H, tỉnh Thừa Thiên Huế. Vắng mặt, có đơn xin vắng mặt tại phiên họp.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Trần Thị Kim Q trình bày:*

Bà và ông Lê Văn S (mất năm 2021) đăng ký kết hôn với nhau năm 1984 và sinh được 02 người con đó là Lê Thị H1, sinh năm: 1986; Lê Văn H, sinh năm: 1991. Cháu Lê Văn H, có tiền sử sinh bình thường, đủ tháng, cân nặng lúc sinh 3,2kg; phát triển thể chất và tâm thần không bình thường. Lúc 06 tháng tuổi, cháu bắt đầu xuất hiện cơn co giật tay chân, trung bình khoảng 1-2 cơn/tháng, nhưng không khám và điều trị gì. Về sau, số lần lên cơn co giật có giảm trung bình khoảng 06 cơn/năm; cơn sau cùng cách đây khoảng 01 tháng. Cháu H học đến lớp 1 thì chuyển sang lớp tình thương, đến lớp 4 thì nghỉ học, do không tiếp thu được.

H chỉ biết đọc và viết một số từ đơn giản, biết tiền bạc với mệnh giá nhỏ, nhưng không biết tính toán; không thể tự lao động nuôi sống bản thân; sống phụ thuộc vào gia đình. Ở nhà H không làm được việc gì; đêm ngủ tạm, đại tiểu tiện có khi không đúng chỗ; việc vệ sinh phải có người nhắc nhở, hỗ trợ. Tính tình có khi nóng nảy, hay đập phá đồ đạc trong nhà, xô đẩy người thân khi không vừa ý, có khi đi lang thang rồi tự về. Cháu H hiện nay đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo quy định. Do đó, bà Trần Thị Kim Q yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Lê Văn H mất năng lực hành vi dân sự, mục đích để giải quyết các giao dịch dân sự liên quan đến quyền và nghĩa vụ của anh Lê Văn H, căn cứ theo kết luận Giám định Pháp y tâm thần theo trung cầu số: 1469/KLGD ngày 01 tháng 11 năm 2023 của Trung tâm P. Kết luận anh Lê Văn H mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Lê Thị H1 thống nhất trình bày: Anh Lê Văn H là em trai của chị từ nhỏ phát triển thể chất và tâm thần không bình thường. Anh Hiệp h đến lớp 1 thì chuyển sang lớp tình thương, đến lớp 4 thì nghỉ học, do không tiếp thu được. H chỉ biết đọc và viết một số từ đơn giản, biết tiền bạc với mệnh giá nhỏ, nhưng không biết tính toán; không thể tự lao động nuôi sống bản thân; sống phụ thuộc vào gia đình. Ở nhà H không làm được việc gì; đêm ngủ tạm, đại tiểu tiện có khi không đúng chỗ; việc vệ sinh phải có người nhắc nhở, hỗ trợ. Tính tình có khi nóng nảy, hay đập phá đồ đạc trong nhà, xô đẩy người thân khi không vừa ý, có khi đi lang thang rồi tự về. Vì vậy, chị H1 đều xác nhận tình trạng của anh H như bà Qui trình b và nhất trí với đơn yêu cầu của bà Trần Thị Kim Q đề nghị Toà án tuyên bố anh Lê Văn H mất năng lực hành vi dân sự.

- *Ý kiến của Kiểm sát viên tại phiên họp:* Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra quyết định giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng theo quy định tại khoản 2 Điều 366, Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành các thủ tục đúng theo quy định của Điều 369 Bộ luật Tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự, người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã làm bản tự khai, tham gia phiên họp đã chấp hành đúng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung vụ án: Căn cứ theo đơn yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự của bà Trần Thị Kim Q, các tài liệu có trong hồ sơ việc dân sự, lời khai đương sự và căn cứ theo kết luận Giám định Pháp y tâm thần theo trung cầu số 1469/KLGD ngày 01 tháng 11 năm 2023 của Trung tâm P, kết luận: Anh Lê Văn H tại thời điểm hiện tại: Về mặt y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có tật chứng tác phong đáng kể (F72.1) + Động kinh cơn lớn (G40); về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Kim Qui .

Đề nghị Tòa án tuyên bố anh Lê Văn H mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của Điều 369, 370, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22, 53 Bộ luật dân sự.

Bà Trần Thị Kim Q là đối tượng người cao tuổi nên thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện viện kiểm sát tại phiên họp Toà án nhân dân thành phố Đồng Hới nhận định:

[1] Về áp dụng pháp luật tố tụng: Bà Trần Thị Kim Q có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Lê Văn H, sinh ngày: 22/02/1991 (con đẻ bà Q), trú tại: Thôn T, xã T, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình là người mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, quan hệ pháp luật của việc dân sự được xác định là “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” và Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình có thẩm quyền thụ lý, giải quyết theo quy định tại khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung yêu cầu giải quyết: Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều thống nhất anh Lê Văn H từ nhỏ phát triển thể chất và tâm thần không bình thường. Học đến lớp 1 thì chuyển sang lớp tình thương, đến lớp 4 thì nghỉ học, do không tiếp thu được. H chỉ biết đọc và viết một số từ đơn giản, biết tiền bạc với mệnh giá nhỏ, nhưng không biết tính toán; không thể tự lao động nuôi sống bản thân; sống phụ thuộc vào gia đình. Ở nhà H không làm được việc gì; đêm ngủ tạm, đại tiểu tiện có khi không đúng chỗ; việc vệ sinh phải có người nhắc nhở, hỗ trợ. Tính tình có khi nóng nảy, hay đập phá đồ đạc trong nhà, xô đẩy người thân khi không vừa ý, có khi đi lang thang rồi tự về. Anh H là đối tượng được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo quy định.

Tại bản kết luận Giám định Pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 1469/KLGD ngày 01 tháng 11 năm 2023 của Trung tâm P, kết luận: Anh Lê Văn H tại thời điểm hiện tại:

Về mặt y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có tất chứng tác phong đáng kể (F72.1) + Động kinh cơn lớn (G40).

Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Xét thấy: Yêu cầu của bà Trần Thị Kim Q về việc tuyên bố anh Lê Văn H mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và phù hợp với quy định tại Điều 22 Bộ luật Dân sự và các Điều 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự nên được chấp nhận.

[3]. Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Sau khi xem xét đơn xin được miễn nộp tạm ứng lệ phí của người yêu cầu bà Trần Thị Kim Q; theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Bà Trần Thị Kim Q là đối tượng người cao tuổi nên thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự.

[4]. Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định theo quy định tại Điều 372 của Bộ luật tố tụng dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm c khoản 2 Điều 39; Điều 149; 361; 370; 371; 372; 376; 377; 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Áp dụng: Điều 22, 53 của Bộ luật dân sự;

Căn cứ: Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số: 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Trần Thị Kim Q về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố: Anh Lê Văn H, sinh năm: 1991; địa chỉ cư trú: Thôn T, xã T, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình, là người mất năng lực hành vi dân sự.

Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự của anh Lê Văn H, phải theo quy định của pháp luật.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Bà Trần Thị Kim Q là đối tượng người cao tuổi nên thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền làm đơn kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Tòa án tỉnh Quảng Bình;
- VKSND thành phố Đồng Hới;
- Chi cục THADS thành phố Đồng Hới;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án;
- Lưu án.

THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN HỢP

(Đã ký)

Nguyễn Thị Tuyết Minh